

JRC SCIENCE FOR POLICY REPORT

Poročilo RIO o državi za leto 2017: Slovenija

*Seriya poročil držav o
raziskavah in inovacijah*

Maja Bučar, Andreja Jaklič and Elena
Gonzalez Verdesoto

2018

Povzetek

Bruto domači izdatki Slovenije za raziskave in razvoj so se v letu 2016 zmanjšali na 809 milijonov EUR oz. 2,0 % BDP, kar je zlasti posledica manjšega vlaganja poslovnega sektorja v raziskovalno-razvojne dejavnosti (začasni podatki Eurostata). Majhno povečanje državnih proračunskih sredstev za raziskave in razvoj (2,9 milijona EUR) tega trenda ni uspelo spremeniti, kar je bilo zaradi zamud pri izvajanju strategije pametne specializacije pričakovano. Pravni okvir za raziskovalno-razvojno dejavnost se v letu 2017 ni spremenil, saj osnutek Zakona, ki je bil predložen v javno razpravo jeseni 2017 ni dobil podpore s strani deležnikov. Realna rast BDP je v prvi polovici leta 2017 znašala 4,8 % in je presegla najvišjo raven izpred krize. Po napovedih naj bi rast dosegla 4,7 % leta 2017, 4,0 % leta 2018 in 3,3 % leta 2019. Stopnja brezposelnosti naj bi se zmanjšala na približno 5,2 % leta 2019 (EK, 2017a).

Izzivi pri oblikovanju raziskovalne in inovacijske politike v Sloveniji

1. **Zagotavljanje vzdržnosti financiranja raziskav, razvoja in inovacij.** V Raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije je bilo v načrtu stalno povečevanje sredstev za raziskave in razvoj, da se doseže cilj 3 % BDP vlagan v skladu s strategijo Evropa 2020. Vendar so bruto domači izdatki za raziskave in razvoj leta 2016 znašali 2,0 % BDP, kar pomeni zmanjšanje v primerjavi z 2,58 % iz leta 2013. V proračunu 2017–2018 je načrtovano zelo počasno povečevanje državnih proračunskih sredstev za raziskave in razvoj.
2. **Oblikovanje dobro usklajenega in preglednega upravljanja raziskav in inovacij.** Slovenija nima učinkovite strukture upravljanja na področju raziskovalne in inovacijske politike, saj sta usklajenost med pristojnimi službami in povezovanje med glavnimi deležniki v inovacijski politiki šibki. Z izjemo novega usklajevalnega organa za izvajanje strategije pametne specializacije (RIS3) na tem področju ni prišlo do sprememb.
3. **Človeški viri na področju znanosti in tehnologije.** Sloveniji je uspelo znatno povečati vpis mladih v terciarno izobraževanje. S posebnimi ukrepi za spodbujanje doktorskega študija se je povečalo tudi število doktorandov. Zaradi krčenja javnih sredstev za raziskave in razvoj pa se je Slovenija znašla v položaju, da je doktorjev znanosti več, kot jih lahko raziskovalni sektor sprejme. To povzroča večjo brezposelnost med visoko usposobljenimi, pri čemer so nekateri odšli iskat zaposlitev v tujino, drugi pa sprejeli delo pod svojo stopnjo izobrazbe.

Glavni napredek na področju raziskav in inovacij v letu 2017

Predlog zakona o znanstveno-raziskovalni dejavnosti. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je konec oktobra dalo v razpravo predlog zakona o znanstveno-raziskovalni dejavnosti (do konca novembra). Zaradi usklajevanja številnih pripomb s strani raziskovalnih enot je bilo novo besedilo zakona predloženo v usklajevanje drugim ministrstvom šele konec januarja 2018.

Akcijski načrti strateških razvojno-inovacijskih partnerstev (SRIP). Na podlagi razpisa v decembru 2016 je Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko izbrala devet strateških razvojno-inovacijskih partnerstev, ki so pripravili Akcijske načrte. Usklajevalni organ jih je potrdil v juliju 2017 in jih objavil.

Instrument Evropske komisije v podporo politikam. Slovenski organi so v okviru podpore odločevalcem (**Instrument Evropske komisije v podporo politikam, posebna podpora državam**) zaprosili za svetovanje na področju internacionalizacije slovenske znanosti ter izboljšanja sodelovanja med znanstveno sfero in podjetji. Strokovna skupina je slovenskim organom pred koncem poletja predložila drugi osnutek poročila, končno poročilo pa še ni bilo predloženo.

Pametna specializacija

Slovenija je Strategijo pametne specializacije (RIS3) sprejela leta 2015. V RIS3 so opredeljena tri prednostna področja: (a) digitalno, (b) krožno in (c) (S)industrija 4.0. Zaradi zamud pri pripravi strategije RIS3 so zamude nastale tudi pri njenem izvajanju. V obdobju 2016–2018 Slovenija načrtuje v okviru Operativnega programa naložbe v višini 1,9 milijarde EUR v skladu s tematskimi prednostnimi nalogami strategije pametne specializacije (RIS3) (1 milijarda EUR za raziskave, razvoj in inovacije, 0,8 milijarde EUR za podjetništvo in 0,05 milijarde EUR za človeške vire).

JRC Mission

As the science and knowledge service of the European Commission, the Joint Research Centre's mission is to support EU policies with independent evidence throughout the whole policy cycle.

EU Science Hub
ec.europa.eu/jrc

@EU_ScienceHub

EU Science Hub - Joint Research Centre

Joint Research Centre

EU Science Hub